

WAT MEER GOLDMUND IN DE WERELD ZOU GOED ZIJN

Door Joke Beeckmans | Foto's Ben van Duin | 26 september 2014

Thijs Maas en Wilko Sterke hebben hetzelfde lievelingsboek: *Narziss en Goldmund* van Hermann Hesse. Samen met choreograaf Jasper van Luijk geven ze in een fysieke muziektheatervoorstelling een geheel eigen interpretatie.

“Thijs en ik hebben het boek misschien wel precies op hetzelfde moment in ons kamertje voor het eerst zitten lezen. Dat vind ik wel een romantische gedachte”, zegt Wilko Sterke over *Narziss en Goldmund*. Het zou kunnen. Wilko (1985) was vijftien en Thijs Maas (1980) twintig toen ze het meesterwerk van Hermann Hesse ontdekten.

Het verhaal over de vriendschap tussen de intellectuele monnik Narziss en de zwervende gevoelsmens Goldmund maakte meteen op beiden indruk. “Het is natuurlijk een echt *coming of age* boek”, zegt Thijs. Wilko: “Het stelt typische vragen die op die leeftijd heftig spelen, zoals ‘Wat is je weg?’ en ‘Wat je identiteit?’” Ook het doorzettingsvermogen van de personages bleef hangen. “Zowel Narziss als Goldmund hebben een immense drijfveer om tot de uiterste consequentie te gaan. Ze kiezen niet voor de makkelijke weg, maar gaan compromisloos voor het hogere doel”, zegt Thijs.

UITERSTEN

Opvallend: Vanaf de eerste lezing hebben Thijs en Wilko zich met een ander hoofdpersonage geïdentificeerd. Thijs herkende zichzelf vooral in de asceet Narziss, Wilko in de avonturier

Goldmund. "Ik ben iets rustiger, bedachtzamer en meer gecontroleerd dan Wilko", zegt Thijs. "Wilko is veel uitbundiger en impulsiever."

Toch werden de makers net als Narziss en Goldmund goede vrienden. "Omdat we zo tegengesteld zijn, doorzien we elkaar snel en wordt het gedoe gefilterd", verklaart Wilko. De muziektheatermakers stonden al samen op de Parade en zongen beiden bij het singer-songwriters collectief Het Nieuwe Lied. Tijdens een partijtje tennis ontdekten ze dat ze hetzelfde lievelingsboek hadden. De muzikanten wisten meteen dat ze er iets mee moesten en klopten bij Orkater aan. Het gezelschap geeft in het talentontwikkelingstraject Orkater/De Nieuwkomers jonge theatermakers en muzikanten de kans om hun ideeën om te zetten in een muziektheatervoorstelling.

HARDCORE DANS

Vanaf het begin speelden Thijs en Wilko met het idee om dansers te betrekken. "Het boek gaat over grootse thema's, over vriendschap en dood. Daarvoor schieten woorden snel tekort", zegt Thijs. "Dans gaat vaak veel dieper dan taal."

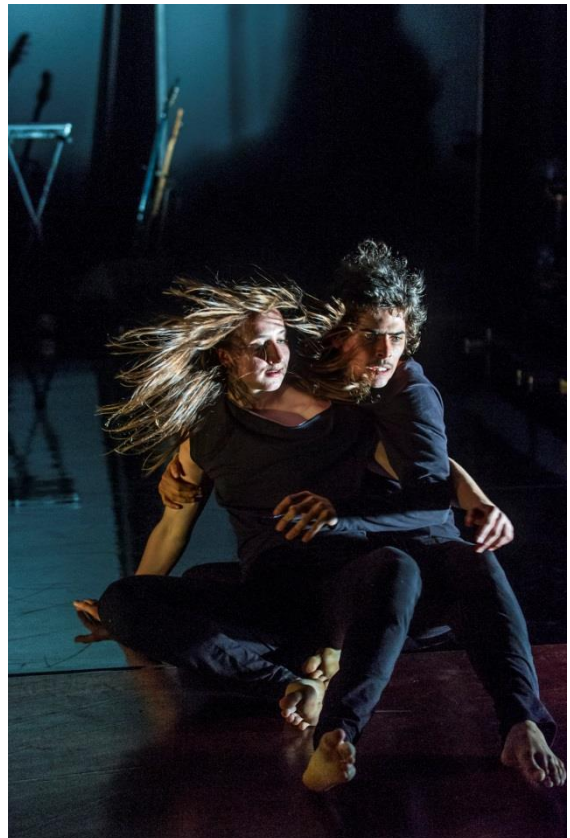
Op zoek naar een choreograaf, kwamen de muzikanten al snel uit bij Korzo dat net als Orkater jonge makers stimuleert. Op een voorstellingsavond van het dansproductiehuis viel de jonge choreograaf Jasper van Luijk (1987) op. "Zijn dansers speelden geen emoties of drama na, maar lieten de spanning voelen in hun beweging. Het was echt, hardcore", zegt Wilko. "We vonden het truttig als dansers iets gingen uitbeelden. We waren het meest geraakt door dans in zijn pure abstractie, als we niet meer snapten waarom", zegt Thijs.

De choreograaf was meteen enthousiast.

"Hesse schrijft heel bloemrijk en visueel. In de eerste zin – die maar liefst driekwart pagina in beslag neemt – beschrijft hij een plek met zo'n oog voor detail, dat je als lezer voelt hoe het eruit ziet. Daarnaast dachten Thijs en Wilko meteen heel fysiek na over de tegenstellingen in het boek."

Samen met Thijs en Wilko ging Jasper op zoek naar "sferen, intenties en energie" die pasten bij de verschillende hoofdstukken van het boek. Bij Goldmunds eerste ontmoeting met een vrouw maakte de choreograaf bijvoorbeeld een duet waarin de vrouw de vloer nooit raakt. "Het gaat dan om afhankelijkheid, concentratie en vertrouwen", zegt Jasper. "Ze behandelen elkaar zowel ruw, als zacht en teder", vult Thijs aan. "Dat is hoe Goldmund de liefde wil. Niet comfortabel, maar op leven en dood."

De dansers – twee vrouwen en een man – staan ook niet voor drie vaste personages. "De rollen van de dansers verschuiven steeds", zegt Jasper. "Ze kunnen Goldmund of Narziss zijn, maar ook een voorbijganger, een gevoel of zelfs een deel van het decor."

MUZIKAAL UITPAKKEN

Samen met muzikant Klaas van Donkersgoed zochten Thijs (gitaar) en Wilko (toetsen) al jammend naar passende muziek. Het voorlopige resultaat beschrijft Sterke als “repetitief, sferisch en ritmisch”. Op sommige momenten pakken ze echt uit en is de muziek “groot symfonisch of rockerig”, op andere momenten herhaalt zich één eenvoudig toon.

Wie Thijs vooral kent van zijn kleinkunst- en muziekprogramma’s en Wilko als huiscomponist van Circus Treurdier, wordt verrast. Echte liedjes zitten er volgens Wilko niet in. “We hebben er aan het begin van de voorbereidingen nog elf geschreven, maar daar is vaak maar één zin uit overgebleven.” Ook de toon is anders. “Bij kleinkunst heeft het publiek het idee dat ik als mezelf op dit moment tegen hen praat. Deze voorstelling is veel meer vorm en sfeer. Het is echt muziektheater”, zegt Thijs.

PAMFLET

Uit Hesses originele tekst is uiteindelijk geen zin gebruikt. “We geven onze eigen kijk op het boek”, zegt Thijs. “Stukken die ons raakten, hebben we vertaald naar nieuwe *spoken word*-achtige, pamfletachtige monologen.” Passend bij hun karakter, neemt Thijs daarbij de rol van Narziss aan en Wilko van Goldmund.

De titel kortten de makers af tot Goldmund. “Als we al een kant moeten kiezen, geloven we dat het goed zou zijn om meer Goldmund in de wereld te hebben”, zegt Thijs. “Wij zouden in ieder geval zelf wel wat meer open willen staan voor de gebeurtenissen, in plaats van dat we steeds maar proberen te snappen en te controleren wat er aan de hand is.”

Om dat pleidooi voor iedereen invoelbaar te maken, verwijst ook de vormgeving in niets nog naar Hesses setting. “Het decor bestaat uit een abstract zwart glimmend vlak en doet misschien alleen nog in haar sereniteit denken aan een Duits Middeleeuws klooster”, zegt Wilko. De spelers zullen ook geen pij of clochardsvodden aantrekken. Al heeft Wilko voor de gelegenheid wel de lange haren van zijn vriend afgeschoren.

